

V Bruseli 19. júna 2026
(OR. en)

10490/26

LIMITE

PROCIV 130
IPCR 65
POLMIL 238
SAN 477
COCON 30
JAI 820

Medziinštitucionálny spis:
2025/0223(COD)

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Delegácie
Predmet:	Správa predsedníctva o pokroku týkajúca sa návrhu nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie

V tejto správe sa uvádza prehľad práce, ktorú doteraz vykonali príslušné prípravné orgány Rady, a prehľad súčasného stavu skúmania uvedeného návrhu počas cyperského predsedníctva. Správa bola vypracovaná pod vedením predsedníctva a je pripravená na účely zasadnutia Výboru stálych predstaviteľov (COREPER 2), ktoré sa uskutoční 24. júna 2026.

Rada bude vyzvaná, aby túto správu vzala na vedomie.

Správa predsedníctva o pokroku týkajúca sa návrhu nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie

V tejto správe sa uvádza prehľad práce, ktorú doteraz vykonali príslušné prípravné orgány Rady, a prehľad súčasného stavu skúmania uvedeného návrhu počas cyperského predsedníctva. Správa bola vypracovaná pod vedením predsedníctva a je pripravená na účely zasadnutia COREPER-u, ktoré sa uskutoční 24. júna 2026.

Rada bude vyzvaná, aby túto správu vzala na vedomie.

I. ÚVOD

1. Komisia 16. júla 2025 prijala návrh nariadenia o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a o zrušení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ (ďalej len „návrh UCPM-HER“)¹. Návrh je súčasťou balíka sektorových iniciatív, ktoré sprevádzajú viacročný finančný rámec (VFR) na obdobie 2028 – 2034, a zahŕňa navrhované finančné krytie vo výške 10,675 miliardy EUR v bežných cenách.
2. Revízia mechanizmu Únie v oblasti civilnej ochrany (ďalej len „UCPM“)² bola jedným z 30 kľúčových opatrení oznámených v Stratégii únie pripravenosti, ktorú Komisia a vysoká predstaviteľka prijali 26. marca 2025 s cieľom podporiť členské štáty a posilniť schopnosť Európy predchádzať vznikajúcim hrozbám a reagovať na ne.
3. Predmetom návrhu UCPM-HER, ktorý sa zakladá na článku 168 ods. 5, článku 196 a článku 322 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, je stanoviť mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany, ako aj finančnú podporu Únie na civilnú ochranu a na pripravenosť a reakciu na núdzové zdravotné situácie.
4. Finančné aspekty návrhu UCPM-HER sa skúmajú v kontexte rokovaní o VFR na roky 2028 – 2034. V tejto súvislosti sa v rokovacom rámci predsedníctva z 11. júna 2026³ stanovuje finančné krytie pridelené na program vo výške 10,241 miliardy EUR v bežných cenách.

¹ ST 11689/25 + ADD 1.

² Rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1313/2013/EÚ zo 17. decembra 2013 o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany.

³ Viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2028 – 2034: rokovací rámec. ST 10058/26 INIT.

5. Návrh UCPM-HER vychádza z rámca zriadeného rozhodnutím č. 1313/2013/EÚ a ďalej ho rozvíja. V porovnaní s legislatívou platnou v súčasnosti sa v ňom navrhuje zaviesť viacero nových prvkov, najmä spojenie civilnej ochrany a pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie do jedného regulačného a finančného rámca. Cieľom tohto návrhu je okrem iného zabezpečiť kontinuitu opatrení EÚ v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie aj po skončení programu EU4Health na konci roka 2027. Navyše sa návrhom v súvislosti s civilnou ochranou a fungovaním mechanizmu UCPM zavádzajú nové opatrenia na úrovni Únie v oblasti posudzovania rizík a stanovujú sa zmeny v rámci rescEU a vo vedomostnej sieti Únie v oblasti civilnej ochrany. Navrhuje sa v ňom aj nový rozmer medzisektorovej krízovej koordinácie a začleňujú sa doň ustanovenia zamerané na posilnenie pripravenosti a spolupráce medzi civilnými a vojenskými aktérmi. V tejto súvislosti sa v návrhu predpokladá vytvorenie centra pre krízovú koordináciu, ktoré bude vychádzať z existujúcej štruktúry a kapacít Koordinačného centra pre reakcie na núdzové situácie (ERCC) zriadeného podľa rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ. Okrem toho sa v ňom stanovuje možnosť finančnej podpory Únie v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory za osobitných podmienok.
6. Vzhľadom na navrhované právne základy sa návrh skúma v rámci riadneho legislatívneho postupu (2025/0223/COD). V Európskom parlamente bol 9. marca 2026 predložený návrh správy, ktorý spoločne vypracovali spravodajcovia Výboru pre životné prostredie, klímu a bezpečnosť potravín (ENVI) a Výboru pre verejné zdravie (SANT). V lehote do 9. apríla 2026 bolo predložených celkovo 1 178 pozmeňujúcich návrhov, ktoré boli uverejnené 16. apríla 2026. Okrem toho 6. mája 2026⁴ prijal stanovisko Výbor pre regionálny rozvoj (REGI) a 2. júna⁵ Výbor pre kontrolu rozpočtu (CONT). Výbor pre bezpečnosť a obranu (SEDE) a Výbor pre rozvoj (DEVE) pokračujú v príprave návrhov svojich stanovísk.

⁴ Stanovisko Výboru pre regionálny rozvoj k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a o zrušení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ, REGI_AD(2026)784245, prijaté 6. mája 2026.

⁵ Stanovisko Výboru pre kontrolu rozpočtu k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a o zrušení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ, CONT_AD(2026)787628, prijaté 2. júna 2026.

7. Európsky hospodársky a sociálny výbor zaujal stanovisko 3. decembra 2025⁶. Európsky výbor regiónov skúma návrh v rámci návrhu stanoviska CDR 4259/2025 „Mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany“.
8. Európsky dvor audítorov prijal svoje stanovisko⁷ č. 06/2026 k návrhu UCPM-HER 10. februára 2026. Stanovisko sa predložilo na zasadnutí pracovnej skupiny pre civilnú ochranu (PROCIV) 22. apríla 2026.
9. Vychádzajúc z práce vykonanej za dánskeho predsedníctva pokračovalo cyperské predsedníctvo v skúmaní návrhu s cieľom pokročiť v technických rokovaniach, identifikovať oblasti, kde sa členské štáty zhodujú, a vypracovať kompromisné riešenia hlavných nedoriešených otázok.

II. PRÁCA V PRÍPRAVNÝCH ORGÁNOCH RADY

10. V Rade pokračovalo skúmanie návrhu UCPM-HER v pracovnej skupine PROCIV, ktorá je hlavným prípravným orgánom pre tento spis. Predsedníctvo sa pri skúmaní návrhu UCPM-HER v pracovnej skupine PROCIV snažilo v záujme komplexnejších rokovaní vyzývať vo vhodných prípadoch zástupcov iných relevantných pracovných skupín Rady, aby sa zúčastnili na rokovaniach. Ďalšie podrobnosti sú uvedené ďalej v texte.
11. Počas cyperského predsedníctva sa návrh preskúmal na 9 zasadnutiach pracovnej skupiny PROCIV, ktoré sa konali 14. januára, 4. a 18. februára, 2. a 25. marca, 22. apríla, 5. a 20. mája a 10. júna. Záverečné zasadnutie pracovnej skupiny PROCIV je naplánované na 24. júna 2026.
12. Pokiaľ ide o otázky pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie, predsedníctvo pozvalo delegátov pracovnej skupiny pre verejné zdravie na rokovania o príslušných bodoch na zasadnutia pracovnej skupiny PROCIV 18. februára, 2. marca, 25. marca, 5. mája

⁶ Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a o zrušení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ (NAT/962), prijaté 3. decembra 2025. ST 16891/25.

⁷ Stanovisko Európskeho dvora audítorov č. 06/2026 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o mechanizme Únie v oblasti civilnej ochrany a podpore Únie v oblasti pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a o zrušení rozhodnutia č. 1313/2013/EÚ (mechanizmus Únie v oblasti civilnej ochrany), (COM(2025) 548 final), Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2026. ST 6332/26.

a 10. júna. Okrem toho boli vzhľadom na navrhované prvky krízovej koordinácie na všetky zasadnutia pracovnej skupiny PROCIV pozvaní delegáti z pracovnej skupiny ad hoc pre pripravenosť, schopnosť reakcie a odolnosť voči budúcim krízam. 22. apríla boli pozvaní na zasadnutie pracovnej skupiny PROCIV aj delegáti politicko-vojenskej skupiny v súvislosti s otázkami týkajúcimi sa ustanovení o civilno-vojenskej spolupráci. Na záver boli delegáti pracovnej skupiny PROCIV pozvaní na zasadnutie pracovnej skupiny ad hoc pre VFR, ktoré sa uskutočnilo 24. marca a rokovalo sa na ňom o finančných aspektoch sektorových programov.

13. Vychádzajúc z prístupu založeného na blokoch a koncepcie troch blokov zavedenej za dánskeho predsedníctva pokračovalo cyperské predsedníctvo najprv v skúmaní návrhu s použitím rovnakej metodiky, konkrétne: blok 1 (nástroje na budovanie kapacít, vedomostná sieť Únie v oblasti civilnej ochrany, všeobecné opatrenia v oblasti pripravenosti, rescEU a prechodné ustanovenia týkajúce sa systému rescEU), blok 2 (rozsah pôsobnosti, ciele, komitológia a rozmer zdravia) a blok 3 (centrum pre krízovú koordináciu a podpora v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory). Ďalšie kolo rokovaní o týchto blokoch sa uskutočnilo počas cyperského predsedníctva, ktoré vyzvalo členské štáty, aby predložili návrhy na úpravy znenia, ako aj svoje pripomienky pred zasadnutím 4. februára venovanom bloku 1, 18. februára venovanom bloku 2 a 25. marca venovanom bloku 3. Predsedníctvo na základe týchto rokovaní a písomných pripomienok vypracovalo nové kompromisné znenia týchto troch blokov. Okrem toho cyperské predsedníctvo začalo so skúmaním dvoch ďalších blokov: bloku 4 (civilno-vojenská spolupráca a pridružené tretie krajiny) 20. mája a bloku 5 (posudzovanie rizika a plánovanie riadenia rizík) 10. júna a vypracovalo príslušné kompromisné znenia. Predsedníctvo celkovo rozoslalo tieto kompromisné znenia: druhé čiastočné kompromisné znenie bloku 1 (26. januára), bloku 2 (23. februára) a bloku 3 (18. marca); tretie čiastočné kompromisné znenie blokov 1 a 2 (27. apríla) a bloku 3 (19. mája); a prvé čiastočné kompromisné znenie bloku 4 (19. mája) a bloku 5 (10. júna). Predsedníctvo tiež oznámilo svoj zámer pripraviť počas svojho mandátu posledné čiastočné kompromisné znenie zahŕňajúce bloky 1 až 4, o ktorom sa bude rokovať na záverečnom zasadnutí pracovnej skupiny PROCIV 24. júna 2026.
14. Predsedníctvo 20. mája 2026 na základe žiadostí viacerých členských štátov navrhlo revidovanú štruktúru nariadenia vrátane konsolidácie prvkov v blokoch 1, 2, 3 a 4 s cieľom uľahčiť ďalšie skúmanie návrhu. Úprava štruktúry sa uskutočnila v reakcii na pripomienky delegácií a jej cieľom bolo zlepšiť zrozumiteľnosť, právnu istotu a celkovú koherentnosť budúceho nariadenia. Zrevidovaním štruktúry sa vnieslo viac zrozumiteľnosti do viacerých kľúčových tém, ktorými sa zaoberá návrh nariadenia, vrátane mechanizmu UCPM, podpory

Únie v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory, pripravenosti a reakcie na núdzové zdravotné situácie a financovania z prostriedkov Únie.

15. Predsedníctvo zároveň vypracovalo a upresnilo koncepciu riadenia rizík, ktorá zohľadňuje dôsledky všetkých nebezpečenstiev, ako horizontálnu zásadu, na ktorej je návrh založený. Na základe pripomienok členských štátov a rokovaní v pracovnej skupine PROCIV sa predsedníctvo usilovalo objasniť, že mechanizmus UCPM by sa mal zaoberať všetkými prírodnými nebezpečenstvami a antropogénnymi hrozbami na základe posúdení rizík a pravdepodobnosti a vplyvu potenciálnych udalostí a zároveň by mal zabezpečiť, aby činnosti podporované mechanizmom UCPM zostali zamerané na riadenie následkov a plne sa nimi rešpektovala zodpovednosť členských štátov v oblastiach, ako je národná bezpečnosť a obrana. Uvedená koncepcia bola základom pre skúmanie ustanovení týkajúcich sa rozsahu pôsobnosti mechanizmu UCPM, posudzovania rizika a plánovania riadenia rizík, pripravenosti, odolnosti a kapacít v oblasti reakcie.
16. Predsedníctvo počas skúmania návrhu vyzvalo delegácie, aby predložili písomné návrhy na úpravy znenia a pripomienky odôvodňujúce tieto návrhy. Predsedníctvo tieto príspevky dôkladne rozobralo a snažilo sa ich zohľadniť v nasledujúcich kompromisných návrhoch. Rokovania sa vyznačovali konštruktívnou angažovanosťou a spoločným cieľom posilniť spôsobilosti Únie v oblasti pripravenosti a reakcie pri plnom rešpektovaní právomocí členských štátov.
17. Úroveň zapojenia členských štátov do skúmania návrhu bola vysoká. Delegácie predložili značný počet návrhov na úpravy kompromisných znení predsedníctva, ako aj pripomienok k nim, ktoré sa týkajú všetkých tematických blokov návrhu. Celkovo predsedníctvo v období, ktorého sa týka táto správa, prijalo a analyzovalo viac ako 2500 návrhov na úpravy znenia a pripomienok k nemu. Uvedené príspevky poskytli základ pre postupné revízie kompromisných znení predsedníctva, pomohli identifikovať oblasti zhody a nezhôd medzi delegáciami a významne prispeli k vypracovaniu kompromisných riešení. Prehľad doručených písomných príspevkov je uvedený ďalej v texte.
18. Od začiatku do konca cyperského predsedníctva sa počet návrhov na zmeny podľa článkov znížil približne o 44 %, zatiaľ čo návrhy na úpravy znenia a pripomienky sa postupne konkretizovali, čo svedčí o realizácii cieľa predsedníctva, ktorým je väčšia zrozumiteľnosť návrhu nariadenia.
19. Predsedníctvo okrem preskúmania jednotlivých blokov venovalo značné úsilie horizontálnym otázkam, ktoré majú vplyv na celkovú štruktúru návrhu. Rokovania sa okrem

iného zamerali na vzťah medzi civilnou ochranou, pripravenosťou a reakciou na núdzové zdravotné situácie a podporou v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory; na budúce riadenie rescEU; a na úlohu, riadenie a fungovanie navrhovaného medzisektorového centra krízovej podpory. Predsedníctvo v tejto súvislosti vypracovalo revidované dojednania pre toto centrum, ktorých cieľom je riešiť obavy členských štátov týkajúce sa vzťahu centra s ERCC, zabrániť duplicitu s existujúcimi štruktúrami krízového riadenia, zachovať civilný charakter využívania mechanizmu UCPM a agregácie citlivých údajov, ako aj zabezpečiť vhodné zapojenie členských štátov a Rady do pridelovania úloh centru a do jeho prevádzky.

20. Predsedníctvo sa na základe rokovaní, ktoré sa uskutočnili počas polroka, domnieva, že sa dosiahol výrazný pokrok pri objasňovaní štruktúry a správy návrhu, a to predovšetkým úpravou štruktúry, ktorú predsedníctvo predložilo 20. mája 2026 a ktorej cieľom bolo zlepšiť zrozumiteľnosť, právnu istotu a celkovú koherentnosť budúceho nariadenia jasnejším rozlišovaním medzi ustanoveniami o mechanizme UCPM, o podpore v prípade kríz zasahujúcich viaceré sektory, o pripravenosti a reakcii na núdzové zdravotné situácie a ustanoveniami o financovaní z prostriedkov Únie. Predsedníctvo vypracovalo kompromisné riešenia týkajúce sa navrhovaného medzisektorového centra krízovej podpory s cieľom zosúladiť rôzne prístupy vyjadrené členskými štátmi a zároveň zachovať úlohu ERCC a posilniť opatrenia v oblasti zodpovednosti a koordinácie. Pomocou po sebe nasledujúcich kompromisných znení, cielených konzultácií a štruktúrovaných politických rokovaní sa cyperské predsedníctvo snažilo reagovať na žiadosti členských štátov o vyššiu právnu čistotu, zlepšenie mechanizmov riadenia a jasnejšie rozlišovanie medzi politickými cieľmi a mechanizmami financovania pri súčasnom zachovaní zásad solidarity, subsidiarity a zodpovednosti členských štátov, ktoré sú základom mechanizmu UCPM, ako aj ich právomocí v oblasti obrany a národnej bezpečnosti.
21. Vďaka úsiliu vynaloženému za cyperského predsedníctva bolo možné podrobne preskúmať najdôležitejšie prvky návrhu a výrazne pokročiť v pochopení pozícií členských štátov vo všetkých piatich tematických blokoch. Predsedníctvo sa domnieva, že po sebe nasledujúcimi kompromisnými zneniami sa návrh vylepšil a zároveň sa v ňom identifikovali záležitosti, ktoré si budú vyžadovať ďalšie rokovania a politické usmernenie. Na základe dosiahnutého pokroku si predsedníctvo myslí, že sa vytvoril pevný základ pre pokračovanie rokovaní v záujme vývoja koherentného a vyváženého legislatívneho rámca, ktorý by prispel k posilneniu kapacít Únie v oblasti pripravenosti, reakcie a odolnosti, zlepšil koordináciu medzi sektormi a priniesol členským štátom zreteľnú pridanú hodnotu pri plnom rešpektovaní ich vnútroštátnych zodpovedností a právomocí.

III. ZÁVER

22. Predsedníctvo vyjadruje úprimné uznanie členským štátom, Komisii, Generálnemu sekretariátu Rady a všetkým relevantným zainteresovaným stranám za ich konštruktívnu angažovanosť pri skúmaní návrhu UCPM-HER.
23. Uznáva tiež, že značné úsilie vyvinuli vnútroštátne správne orgány, aby zabezpečili koordináciu medzi rozličnými dotknutými orgánmi vrátane orgánov v oblastiach civilnej ochrany, zdravia, pripravenosti, obrany a krízového riadenia.
24. Predsedníctvo v prvom polroku 2026 výrazne pokročilo v skúmaní návrhu. Pracovná skupina PROCIV podrobne rokovala o piatich tematických blokoch a preskúmala po sebe nasledujúce kompromisné znenia predsedníctva, ktoré sa týkajú hlavných ustanovení návrhu nariadenia.
25. Predsedníctvo sa domnieva, že úpravou jeho štruktúry, ktorá sa za polrok vykonala, sa významne prispelo k zlepšeniu zrozumiteľnosti, koherentnosti a právnej čistote návrhu a poskytol sa ňou jasnejší rámec pre budúce rokovania.
26. Na rokovaníach bola vyjadrená široká podpora posilneniu spôsobilostí členských štátov a Únie v oblastiach pripravenosti, odolnosti a reakcie prostredníctvom prístupu zameraného na všetky nebezpečenstvá pri súčasnom rešpektovaní hlavných zodpovedností členských štátov v oblasti civilnej ochrany, národnej bezpečnosti, obrany a zdravia.
27. Predsedníctvo je presvedčené, že obavy, ktoré vyjadrili členské štáty, možno riešiť a zároveň pritom zachovať celkový cieľ, ktorým je posilnenie spôsobilosti Únie predchádzať budúcim katastrofám súvisiacim so všetkými možnými nebezpečenstvami, ako aj pripraviť sa a reagovať na ne.
28. Predsedníctvo sa domnieva, že pri rokovaníach, ktoré sa za polrok uskutočnili, sa potvrdil strategický význam zachovania a ďalšieho rozvoja systému rescEU ako jedného z pilierov mechanizmu UCPM. V tejto súvislosti úsilie predsedníctva prispelo k lepšiemu pochopeniu toho, čo členské štáty očakávajú od riadenia, financovania a budúceho rozvoja kapacít rescEU, pričom sa opätovne potvrdili zásady solidarity, komplementarity a pridanej hodnoty Únie, na ktorých je mechanizmus UCPM založený.
29. Predsedníctvo sa domnieva, že rokovania v pracovnej skupine pomohli členským štátom, aby objasnili svoj pohľad na rozsah úloh medzisektorového centra krízovej podpory a na jeho riadenie a prevádzkové opatrenia. Kompromisné riešenia vypracované predsedníctvom by mohli poskytnúť základ pre budúce rokovania s cieľom zachovať

ústrednú úlohu ERCC, zabrániť duplicite s existujúcimi štruktúrami a zabezpečiť vhodné zapojenie členských štátov a Rady.

30. Predsedníctvo sa ďalej domnieva, že vývoj koncepcie riadenia rizík, ktorá zohľadňuje dôsledky všetkých nebezpečenstiev, by mohol prispieť k posilneniu kapacít v oblasti pripravenosti, odolnosti a reakcie vo všetkých sektoroch pri plnom rešpektovaní právomocí a zodpovedností členských štátov a mohol by poskytnúť dôležité strategické usmernenie pre budúce nariadenie.
31. Úpravou štruktúry návrhu, vypracovaním po sebe nasledujúcich kompromisných znení a pokročením v rokovaní o kľúčových otázkach, ako sú rescEU, národná bezpečnosť, civilno-vojenská spolupráca, medzisektorové centrum krízovej podpory a plánovanie riadenia rizík, sa podľa názoru predsedníctva dosiahli lepšie podmienky na to, aby rokovania vstúpili do vyspelejšieho štádia. Pokrok dosiahnutý počas tohto polroka napomohol zmenšeniu rozdielov medzi delegáciami a vymedzeniu jasnejšieho smerovania v záujme vyváženého a funkčného budúceho rámca Únie pre pripravenosť a reakciu na krízy.
32. Predsedníctvo sa domnieva, že práca vykonaná počas prvého polroka 2026 znamená pevný základ pre pokračovanie v rokovaní počas nadchádzajúceho predsedníctva. Predsedníctvo má v úmysle plne podporovať nadchádzajúce írske predsedníctvo a spolupracovať s ním a verí, že súčasné navrhované kompromisné znenia budú slúžiť ako pevný základ pre výrazný pokrok počas nadchádzajúceho predsedníctva.
33. Výbor stálych predstaviteľov a Rada sa vzhľadom na uvedené skutočnosti vyzývajú, aby vzali na vedomie pokrok, ktorý sa dosiahol pri skúmaní návrhu UCPM-HER.